

PILOTAŻOWY PROJEKT AKADEMICKIEGO PROGRAMU „ZKULTURA” W JEDNOSTKACH PENITENCJARNYCH JAKO SYNERGIA TEORII I PRAKTYKI PENITENCJARNEJ

Od czerwca 2019 r do października 2019 r. studenci II roku pedagogiki resocjalizacyjnej z elementami terapii oraz członkowie Koła Naukowego Pedagogiki Resocjalizacyjnej REFECTUM wspólnie z funkcjonariuszami Służby Więziennej przeprowadzili pilotażową wersję programu „ZKultura” w czterech wybranych jednostkach okręgu gdańskiego (w Zakładzie Karnym w Kwidzynie, Zakładzie Karnym Gdańsk - Przeróbka, Areszcie Śledczym w Gdańsku oraz Areszcie Śledczym w Wejherowie i Zakładzie Karnym nr 1 w Grudziądzu będącym do dyspozycji okręgu bydgoskiego) .

Program „ZKultura” jest programem interdyscyplinarnym. Stanowi bowiem synergię działań środowiska akademickiego, reprezentowanego przez kadre uniwersytecką w osobie dr Moniki Marczak i studentów pedagogiki resocjalizacyjnej oraz wymiaru unitarno – praktycznego funkcjonariuszy Służby Więziennej. Konstruowanie oraz wdrażanie programu przebiegało wieloetapowo. Pomysł na stworzenie zrodził się w roku 2016 podczas organizowanych przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Gdańsku warsztatów metodycznych z zakresu tworzenia i realizowania programów resocjalizacji sprzyjających przygotowaniu skazanych do readaptacji społecznej, przeznaczonych dla kadry penitencjarnej, o których przeprowadzenie została poproszona dr Monika Marczak z Uniwersytetu Gdańskiego. Drugi etap powstawania programu miał miejsce na Uniwersytecie Gdańskim w latach 2017 - 2018 w ramach fakultatywnego przedmiotu z zakresu tworzenia i realizacji autorskich programów resocjalizacyjno – readaptacyjnych. Studenci uzupełniających studiów magisterskich II roku pedagogiki resocjalizacyjnej z elementami psychoterapii Uniwersytetu Gdańskiego oraz studenci przynależący do Koła Naukowego Pedagogiki Resocjalizacyjnej „Refectum”, również pod opieką naukową i merytoryczną dr Moniki Marczak, stworzyli w wyżej wymienionej tematyce propozycje programów, które stały się bazą do powstania finalnej wersji programu „ZKultura”. Powstałe na uczelni programy dostosowano do zaplecza penitencjarnego, uzyskując pilotażową wersję programu. Trzecim etapem było szkolenie specjalistyczne, organizowane przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej Gdańsk w ODKSW w Zwartowie w listopadzie 2018 r, którego głównym celem było ustalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi program: funkcjonariuszami i studentami oraz stworzenie ostatecznej - pilotażowej wersji programu resocjalizacyjno – readaptacyjnego „ZKultura”. Określono jego

cele, zidentyfikowano czynniki ryzyka i tym samym zdefiniowano grupy docelowe i stworzono narzędzia ewaluacyjne. Na każdym etapie programu naukową i merytoryczną opiekę sprawowała dr Monika Marczak z Uniwersytetu Gdańskiego.

Program jest skierowany do osób przebywających w warunkach izolacji więziennej, u których zidentyfikowano deficyty związane z zauważalnymi brakami w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, poznawczych i emocjonalnych, których udział w programie będzie stanowił podstawę codziennej „sztuki życia” w warunkach izolacji więziennej jak i poza nią.

Na dalszym etapie realizacji projektu program będzie realizowany we wszystkich jednostkach okręgu gdańskiego a objęte nim zostaną zróżnicowane kategorie osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Odnośniki

<https://www.sw.gov.pl/aktualnosc/zaklad-karny-w-kwidzynie-pilotazowy-projekt-akademickiego-programu-zkultura>

<https://www.sw.gov.pl/aktualnosc/zaklad-karny-nr-1-w-grudziadzu-pilotazowy-projekt-akademickiego-programu-zkultura>